

<https://doi.org/10.36818/2071-4653-2024-3-1>

УДК 332.146:371

JEL R10, I25

М. А. Бас-Юрчишин

кандидат економічних наук, науковий співробітник відділу просторового розвитку ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України», м. Львів
e-mail: bas.y.mariana@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0095-7681>

Р. Є. Яремчук

молодший науковий співробітник відділу просторового розвитку ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України», м. Львів
e-mail: wuhor29@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9447-7552>

ПОТЕНЦІАЛ ПАРТНЕРСТВА ТА СПІВПРАЦІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЛЬВІВСЬКОЇ АГЛОМЕРАЦІЇ У СФЕРІ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Визначено потенціал покращення освітньої сфери Львівської агломерації шляхом поглиблення співпраці між територіальними громадами. Дослідження охоплює аналіз ключових аспектів освітньої системи, таких як доступність освітніх закладів, економічна ефективність освітнього процесу, а також питання кадрового забезпечення вчителів. Результати аналізу підтверджують потребу стратегічного партнерства та координації зусиль усіх суб'єктів освітньої сфери територіальних громад агломерації. Особлива увага приділяється питанням створення інтегрованих освітніх просторів, які могли б слугувати платформою для обміну знаннями та досвідом між громадами. Окрім того, розглядаються можливості економії ресурсів через спільне фінансування проєктів та освітніх програм, що дасть змогу підвищити ефективність використання бюджетних коштів. Важливим аспектом є також проблема кваліфікації педагогічних працівників, особливо в сільських громадах, і можливість її подолання через взаємодію. Запропоновано рекомендації щодо напрямів поліпшення співпраці між громадами Львівської агломерації для досягнення сталого розвитку освітньої системи, забезпечення високої якості освітніх послуг і рівного доступу до них для всіх мешканців регіону.

Ключові слова: Львівська агломерація, партнерство громад, освітні послуги, потенціал партнерства територіальних громад, ефективність освітньої сфери.

Bas-Yurchyshyn M. A., Yaremchuk R. Ye. THE POTENTIAL OF PARTNERSHIP AND COOPERATION OF TERRITORIAL COMMUNITIES OF THE LVIV AGGLOMERATION IN THE PROVISION OF EDUCATIONAL SERVICES

The article identifies the potential for improving the educational sphere within the Lviv agglomeration through enhanced cooperation between territorial communities. Areas of dissatisfaction with the quality of education among residents of the studied communities are outlined. The key challenges faced by these communities, particularly concerning educational accessibility, economic efficiency, and qualified staffing that can be addressed by collaboration are discussed in the article. The need for strategic partnerships across municipal boundaries is increasingly important. By pooling resources, sharing knowledge, and coordinating efforts, communities can achieve a higher standard of education that benefits all stakeholders. The quantitative and qualitative indicators of the development of the educational sphere in the communities of the Lviv agglomeration are analyzed in the article. They confirm the uneven access to quality educational services. The first major issue explored is the accessibility of education. The article outlines the disparities in access to education across different parts of the Lviv agglomeration, especially between urban centers and rural areas. It highlights the uneven distribution of schools, particularly high-quality educational institutions, which causes an imbalance in the level of students' knowledge. The study suggests that through coordinated inter-community efforts, such as joint education centers and shared digital education platforms, students from underserved areas could gain better access to schooling, ensuring equal learning opportunities across the region. Economic efficiency is another central theme of the article. By working together, communities can share infrastructure, optimize spending, and even co-invest in large-scale educational projects. This kind of collaborative financial management could result in better outcomes without increasing the financial burden on individual communities. The article also addresses the persistent issue of qualified teachers, which is a challenge in many smaller communities. By fostering collaboration between municipalities, a solution can be found in the form of shared staffing programs, professional development initiatives, and collective recruitment efforts. This could create a more flexible and mobile workforce, allowing qualified educators to work across multiple jurisdictions, thus improving the overall quality of education. Particular attention in the article is focused on the coordination of efforts at the institutional level and the creation of a coordination council to assess the cooperation potential of Lviv agglomeration communities. The article suggests involving all participants of the educational process from each community.

Keywords: Lviv agglomeration, partnership of communities, educational services, potential of partnership of territorial communities, effectiveness of the educational sphere.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПЕРІОДУ УКРАЇНИ

Постановка проблеми. Освіта відіграє ключову роль у соціально-економічному розвитку Львівської агломерації, об'єднуючи мешканців міста Львова та прилеглих громад в єдиний економічний та освітньо-культурний простір. Співпраця між територіальними громадами може значно покращити якість освітніх послуг завдяки об'єднанню ресурсів і досвіду, зростанню економічної ефективності та соціальної згуртованості, що забезпечує основу для інноваційного та сталого розвитку регіону. Це охоплює доступ до сучасного обладнання, кваліфікованих викладачів і різноманітних навчальних програм, які окремі громади не можуть забезпечити самостійно. Упровадження спільних ініціатив дає змогу розробити стандарти освіти відповідно до найкращих практик, що своєю чергою підвищує конкурентоспроможність учнів на ринку праці та сприяє їхньому всебічному розвитку.

Аналіз останніх досліджень. Партнерство громад полягає у вирішенні проблем просторової невідповідності та нерівності, які часто виникають в агломераціях. Співпраця між громадами може сприяти ефективному розподілу ресурсів для вирівнювання доступу до якісної освіти, створення нових можливостей для навчання, зокрема у віддалених або менш розвинених районах [1; 2; 3]. Важливим аспектом для розвитку освітньої сфери агломерації як фундаменту формування соціального капіталу є налагодження рівноправної взаємодії м. Львова як великого центру та інших громад

агломерації, а також залучення мешканців громад до управління освітніми ініціативами [4].

Метою статті є визначення потенціалу партнерства між громадами Львівської агломерації для покращення якості освітніх послуг.

Основні результати дослідження. Новостворена Львівська агломерація як сукупність просторово близьких територіальних громад, між якими налагоджуються тісні демографічні, економічні, соціальні зв'язки, налічує 10 учасників: Бібрська, Великолюбінська, Городоцька, Жовківська, Жовтанецька, Давидівська, Куликівська, Львівська, Пустомитівська та Новояричівська. Організація взаємодії між громадами відбуватиметься на принципах асоціації органів місцевого самоврядування. Визначення потенціалу партнерства між громадами у сфері освіти є комплексним процесом, який потребує оцінювання різних аспектів функціонування освітньої системи.

Аналіз показників доступності, економічної ефективності та забезпечення педагогічними працівниками шкіл у громадах Львівської агломерації демонструє відмінності в умовах освіти між різними територіями. Серед кількісних показників, які характеризують розвиток освітньої сфери, ми виділили такі: кількість ЗСГО на 100 км², кількість учнів на одного вчителя, видатки на одного учня, кількість учнів загалом і середня наповненість ЗСГО (табл. 1).

Таблиця 1

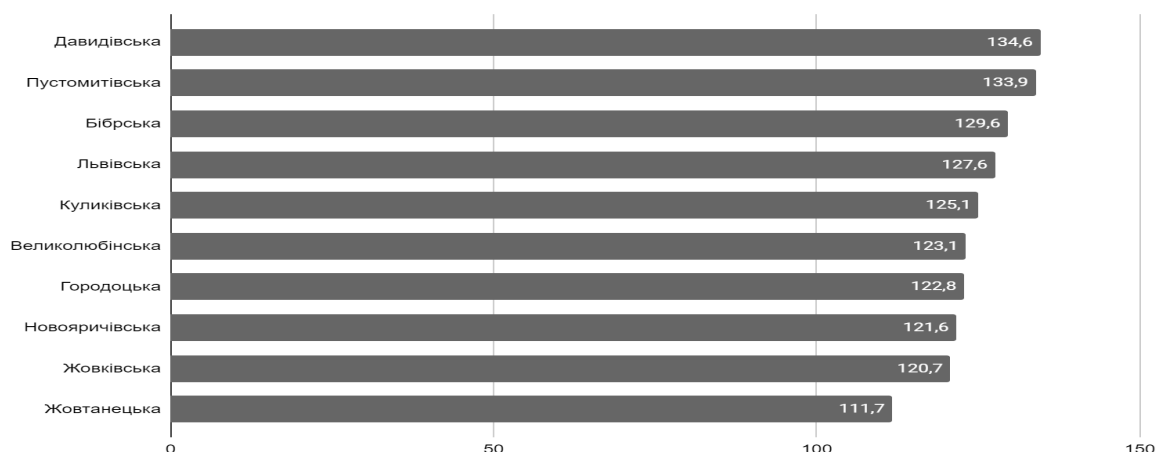
Показники діяльності освітньої сфери територіальних громад Львівської агломерації

№ з / п	Назва громади	Середній бал ЗНО, 2021 р.	Кількість ЗСГО на 100 км ² , од.	Кількість учнів на одного вчителя, ос.	Видатки на одного учня / рік, тис. грн	Кількість учнів, ос.	Середня наповненість ЗСГО, ос.
1	Давидівська	134,6	5,75	9,13	40,06	1982	152
2	Пустомитівська	133,9	5,22	11,44	32,57	2333	467
3	Бібрська	129,6	3,22	6,83	43,28	1818	130
4	Львівська	127,6	41,10	10,98	34,68	89 164	697
5	Куликівська	125,1	7,88	7,76	37,62	1428	159
6	Великолюбінська	123,1	3,78	9,68	37,38	1007	201
7	Городоцька	122,8	6,38	8,74	36,22	4973	207
8	Новояричівська	121,6	4,52	9,21	36,21	2375	238
9	Жовківська	120,7	4,41	8,98	31,65	4669	233
10	Жовтанецька	111,7	5,98	8,85	37,97	1513	168

Джерело: складено авторами на основі [5; 6].

Одним з головних показників якості освіти будь-якої громади сьогодні можна вважати результати зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) випускників шкіл (рис. 1). Серед громад Львівської агломерації найкращі результати за середнім балом ЗНО мають Давидівська (134,6) і Пустомитівська (133,9) громади, що вказує на найвищий рівень підготовки учнів. До трійки лідерів також належить Бібрська громада, проте тут результати випускників мають дещо інші передумови порівняно з двома лідерами.

Характерними особливостями освітньої сфери Давидівської та Бібрської громад є найвищий показник видатків на одного учня (40,06 і 43,28 тис. грн відповідно). У Пустомитівській громаді фінансування є одним з найнижчих – 32,57 тис. грн на одного учня, водночас найвищими є показники кількості учнів на одного вчителя (11 осіб) і середньої наповнюваності ЗСГО (467 учнів), що може свідчити про високу ефективність освітнього процесу.

Рис. 1. Рейтинг громад Львівської агломерації за результатами ЗНО 2021 р., бали

Джерело: складено авторами на основі [5].

Аналіз географічної доступності показує, що Бібрська громада має найменшу кількість шкіл на 100 км² серед усіх громад Львівської агломерації (3 од.) і водночас найменшу кількість учнів на одного вчителя та середню наповнюваність ЗЗСО (7 та 130 осіб відповідно), що може свідчити про більш ефективне використання бюджетних коштів.

Аналіз інших громад дає змогу зробити такі висновки:

- у Великолюбінській та Львівській громадах навантаження на вчителів практично таке ж, як у Пустомитівській, натомість фінансування на одного учня є вищим, а результати ЗНО – нижчими;
- у Куликівській громаді кількість ЗЗСО на 100 км² перевищує аналогічний показник у решті схожих громад;
- найнижчим є середній бал ЗНО у Жовтанецькій громаді (111,7), а фінансування на одного учня порівняно з Пустомитівською громадою є суттєво вищим.

За результатами проведеного кореляційного аналізу було встановлено наявність слабого позитивного зв'язку між кількістю учнів на одного вчителя та середнім балом ЗНО (кореляція 0,155), тобто зі збільшенням кількості учнів на одного вчителя середній бал ЗНО має тенденцію до незначного зростання. Однак цей зв'язок не є суттєвим, що вказує на наявність додаткових чинників, які можуть сильніше впливати на результати навчання. Подібна ситуація спостерігається і під час аналізу впливу витрат на одного учня на середній бал ЗНО. Кореляція між цими показниками становить 0,129, що також вказує на слабкий позитивний зв'язок.

Для визначення найважливіших проблем у процесі надання освітніх послуг ми провели опитування серед мешканців громад Львівської агломерації. За його підсумками отримано такі результати (оцінювання проводилося за п'ятибальною шкалою):

- 34% респондентів оцінили рівень освіти на 2 бали. Ця група вважає, що рівень освіти є низьким, а навчальні заклади не відповідають їхнім очікуванням;

- 15% респондентів дали оцінку 1 бал, що свідчить про те, що вони взагалі не задоволені якістю освіти;
- решта оцінок були розподілені рівномірно: 16% опитаних дали 3 бали, що вказує на середній рівень задоволеності; 16% опитаних оцінили на 4 бали, що відображає вищий за середній рівень задоволеності;
- 19% поставили найвищу оцінку – 5 балів, що свідчить про дуже високий рівень задоволеності.

На питання про рівень задоволеності матеріально-технічним забезпеченням та умовами навчання в навчальних закладах відповіді розподілилися так: 33,3% респондентів оцінили умови навчання на 2 бали, що вказує на суттєву незадоволеність рівнем забезпечення у школах та інших освітніх закладах. Також 33,3% поставили 4 бали, що свідчить про загалом позитивне сприйняття умов, хоча вони вважають, що є простір для покращення. 16% респондентів дали найнижчу оцінку – 1 бал, що означає повну незадоволеність матеріально-технічним забезпеченням. Ще 17% оцінили на 3 бали, демонструючи середній рівень задоволеності, коли умови навчання не є ні дуже поганими, ні достатньо хорошими.

У відповідь на запитання про те, які зміни доречно впровадити у школах їхньої громади, респонденти мали можливість вибрати кілька варіантів. Результати розподілилися так:

- 71% респондентів висловили думку про необхідність збільшення технічного оснащення та підручних матеріалів. Це свідчить про гостру потребу в сучасних інструментах для навчання та додаткових ресурсах для учнів і вчителів;
- 57% респондентів вважають за потрібне підвищити кваліфікацію вчителів. Це свідчить про усвідомлення важливості професійного розвитку педагогів для підвищення якості навчального процесу;
- 28,6% респондентів наголосили на потребі підвищення заробітної плати вчителям, збільшення фінансування освіти, проведення

ремонтних робіт у школах, а також на необхідності зменшити кількість учнів у класах. Ці пропозиції вказують на важливість матеріальних та організаційних аспектів, що впливають на комфорт та ефективність навчання.

Цікавим є те, що не було вказано на проблеми з доїздом до шкіл, що є позитивним показником стосовно інфраструктури та доступності навчальних закладів.

Серед додаткових проблем респонденти також зазначали такі аспекти, як доступність донесення матеріалу вчителями, а також ставлення до учнів та оцінювання їх за соціальним статусом. Це підкреслює потребу не тільки в технічних і матеріальних поліпшеннях, але й у вирішенні проблем, пов'язаних з підходами до навчання та захистом прав на освіту.

На прохання назвати конкретні проблеми або виклики, які потребують найбільше уваги у сфері освіти в конкретній громаді, опитані найчастіше називали небажання вчителів якісно працювати, застарілі методики навчання, низьку кваліфікацію педагогів і відсутність у них мотивації.

На запитання «Чи користуєтесь ви освітніми послугами у закладах інших громад-сусідів?» 57,1% відповіли, що користуються і переважно отримують ці послуги у м. Львові. Щодо ймовірного покращення якості освіти після створення Львівської агломерації, то відповіді розподілилися навпіл – 50% погоджуються, а 50% не готові сказати. Водночас відповідь «Ні» респонденти не обирали, що може свідчити про позитивне сприйняття такої співпраці серед мешканців громад. Окремо слід зазначити про готовність опитаних осіб брати участь у проектах та ініціативах щодо розвитку освіти у їхній громаді: 26,6% – готові; 42% – готові, якщо це займатиме мало часу; 28% – не готові долучатися до змін.

Освітні послуги надають також у системі дошкільної, позашкільної, фахової, вищої та освіти дорослих [7, с.198]. Варто наголосити, що у Львівській громаді дошкільні заклади перевантажені, тоді як в інших громадах можна говорити про рівний доступ для усіх дошкільнят. Фахова освіта не надається в жодній громаді, окрім Львівської. Вища та освіта дорослих не має жодного інституційного представлення у жодній громаді агломерації, окрім Львівської.

Отже, очевидно стає необхідність координації зусиль експертів освітньої сфери з усіх громад Львівської агломерації задля вирішення наявних проблем і вибору векторів спільної діяльності. Пріоритетні напрями спільної діяльності можна згрупувати так.

По-перше, партнерство між громадами може стати платформою для створення інноваційних освітніх ініціатив. Спільні проекти можуть містити освітні хаби (створення багатофункційних освітніх центрів позашкільної та освіти для дорослих); онлайн-платформи (розроблення спільних цифрових платформ для дистанційного навчання, додаткових освітніх програм і спілкування); тематичні освітні проекти (організація спільних освітніх заходів, таких як наукові форуми, конкурси, літні школи). Це

сприятиме обміну досвідом, розвитку міжособистісних навичок і поглибленню знань у різних галузях.

По-друге, громади можуть організувати спільні програми підвищення кваліфікації для вчителів, що стане економічно вигідним і дасть змогу охопити більшу кількість педагогів. Важливі елементи цього: регулярні семінари та майстер-класи (організація спільних заходів для вивчення та обміну кращими освітніми практиками та інноваційними методиками навчання); програми обміну викладачами (упровадження програми обміну вчителями між громадами уможливить використання школами фахівців вузьких дисциплін там, де відсутні місцеві спеціалісти); менторство та підтримка вчителів (створення менторських програм для педагогів, що сприятиме їхньому професійному розвитку).

По-третє, спільні освітні проекти можуть сприяти не лише економічній вигоді, а й соціальній згуртованості між громадами. Партнерство громад у створенні єдиної стратегії розвитку освіти сприятиме формуванню єдиного культурно-освітнього простору. Це допоможе зміцнити зв'язки між громадами та підвищити соціальну згуртованість. Співпраця громад може передбачати активну участь батьків і громадських організацій у процесі вдосконалення освітньої системи. Це сприятиме формуванню активної позиції місцевого населення щодо підтримки освіти та її розвитку.

По-четверте, інвестиції в модернізацію інфраструктури шкіл і покращення матеріально-технічної бази можуть бути ефективнішими за спільного фінансування: оновлення шкільної інфраструктури (спільне фінансування ремонтів шкіл, оновлення бібліотек, спортзалів та інших об'єктів допоможе рівномірно розподілити витрати між громадами); придбання сучасного обладнання (спільні закупівлі навчальних матеріалів, мультимедійного обладнання, комп'ютерів тощо дадуть змогу громадам зменшити витрати завдяки оптовим цінам і покращити якість навчального процесу); створення спільних фондів (створення фондів для фінансування спільних ініціатив дасть змогу громадам накопичувати ресурси для реалізації довгострокових проектів).

По-п'яте, у Львівській агломерації є значний потенціал для розвитку професійно-технічної освіти, зокрема в напрямі підготовки кадрів для промисловості та ІТ-сектору, які є важливими секторами економіки Львівщини. Львівська міська громада може співпрацювати з прилеглими сільськими громадами для створення центрів технічної освіти. Залучення ІТ-компаній Львова до розроблення освітніх програм, співпраця з ІТ-кластером Львова для розроблення навчальних програм та організації практик для учнів. Це може сприяти не лише підготовці молодих фахівців, а й покращенню взаємодії між громадами та бізнесом. Співпраця громад може охоплювати впровадження дуальної освіти, яка поєднує навчання в школі та практику на підприємствах, що важливо для сільських громад, де можливості для практичної підготовки обмежені. Спільні програми навчання і

працевлаштування: Львівська громада та прилеглі райони можуть впроваджувати програми, які дають змогу старшокласникам або студентам середніх навчальних закладів отримувати професійні навички без відриву від навчання.

По-шосте, співпраця громад у Львівській агломерації може передбачати активну участь місцевого бізнесу та громади у фінансуванні та розвитку освітніх проєктів: публічно-приватне партнерство (бізнес може інвестувати в освіту через партнерські проєкти з громадами: спеціальні стипендії, гранти або технічна підтримка шкіл); громадські фонди освіти (організація фондів громади, які б займалися збором коштів на підтримку місцевих шкіл і навчальних проєктів).

По-сьоме, для забезпечення рівного доступу до освіти для дітей з особливими потребами в агломерації можна використовувати спільні ресурси громад для створення інклюзивних освітніх центрів: мобільні інклюзивні групи (створення мобільних команд педагогів і спеціалістів (психологів, логопедів, соціальних працівників), які будуть допомагати дітям з особливими потребами в громадах); інклюзивні класи та ресурсні кімнати (Львів може бути центром, де створюватимуться ресурсні кімнати для дітей з особливими освітніми потребами, а прилеглі громади

можуть використовувати ці ресурси через організовану мережу).

Ефективне партнерство вимагає координації на інституційному рівні. До експертного середовища варто залучати представників місцевої влади, адміністрації шкіл, учителів усіх освітніх рівнів, батьків і старшокласників. Громади можуть розробити спільні стандарти якості освіти, що відповідатимуть сучасним вимогам і сприятимуть конкурентоспроможності учнів на регіональному та національному рівнях.

Така взаємодія є економічним мультиплікатором. Економічний ефект від такої співпраці полягає також у створенні нових можливостей для залучення зовнішніх інвестицій у розвиток освіти. Спільні ініціативи щодо підвищення конкурентоспроможності регіональної освітньої системи можуть стати вагомим аргументом для залучення державного й міжнародного фінансування. Зростання рівня освіти сприятиме збільшенню людського капіталу та кадрового потенціалу регіону, що в довгостроковій перспективі призведе до прискорення соціально-економічного розвитку агломерації.

Для реалізації зазначених спільних ініціатив експертним групам необхідно ґрунтовно оцінити потенціал партнерства та співпраці, урахувавши такі аспекти (рис. 2):

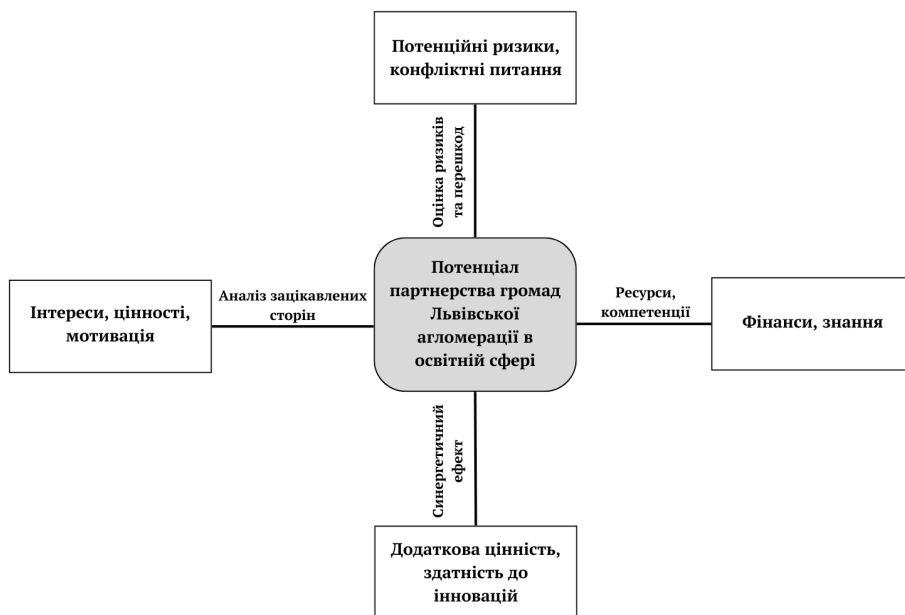

Рис. 2. Схема оцінювання потенціалу партнерства громад Львівської агломерації у сфері освіти

Джерело: розроблено авторами.

- аналіз зацікавлених сторін (наскільки цілі та цінності партнерів збігаються);
- рівень мотивації (оцінювання готовності сторін вкладати ресурси (час, фінанси, експертизу) у партнерство);
- аналіз ресурсів (які ресурси (фінансові, матеріальні, людські) кожен партнер готовий внести);
- компетенції (наскільки добре партнери доповнюють один одного своїми знаннями та навичками);
- ідентифікація потенційних ризиків (визначення факторів, які можуть негативно вплинути на партнерство);
- готовність до вирішення конфліктів (наскільки партнери готові вирішувати можливі конфлікти та непорозуміння);

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПЕРІОДУ УКРАЇНИ

- синергетичний ефект (вимірювання того, наскільки партнерство створює додаткову цінність, яку неможливо досягти окремо);
- здатність до інновацій (оцінювання можливостей партнерів для впровадження нових ідей та методів у межах співпраці);
- готовність до змін (наскільки партнери відкриті до нових підходів і гнучкі у своїх діях);
- довгостроковий інтерес (наскільки партнери готові до тривалої співпраці);
- рівень довіри (оцінювання рівня довіри між партнерами, що є ключовим фактором успішного співробітництва).

Організація взаємодії на інституційному рівні є багатогранним процесом, що передбачає кілька етапів: 1) запровадження платформи спільних ініціатив, де всі учасники можуть внести свої ідеї та пропозиції; 2) створення координаційної ради для узгодження спільних освітніх стандартів і реалізації стратегічних ініціатив; 3) розроблення та реалізація спільних проєктів; 4) оцінювання та врахування результатів проєктів у подальшій роботі.

Висновки. Створення Львівської агломерації може стати важливим етапом для розвитку освітньої сфери територіальних громад-учасниць. Партнерство між громадами є перспективним напрямом, який може забезпечити як економічну ефективність, так і соціальну згуртованість. Спільні зусилля у створенні інноваційних освітніх програм, підвищенні кваліфікації педагогів і модернізації інфраструктури повинні спрямовуватися на підвищення критично низького рівня знань у школярів і зростання загального рівня освіти всіх мешканців громад, що сприятиме довгостроковому розвитку регіону та підвищенню його конкурентоспроможності на національному рівні. Отже, економічний ефект партнерства виходить за межі освітньої системи та справлятиме суттєвий вплив на загальну конкурентоспроможність і стійкість розвитку територіальних громад.

Список використаних джерел

1. *Urban Empires. Cities as Global Rulers in the New Urban World* / Eds.: Glaeser E., Kourtit K., Nijkamp P. New York: Routledge, 2020. 444 p. DOI: <https://doi.org/10.4324/9780429469978>
2. Lastra-Anadón C. X. *Agglomeration and inequality in educational outcomes: evidence from the United States*. 2018. 35 p. URL: <https://bit.ly/3BgWf4r>
3. *Стратегія розвитку Львівської агломерації на період до 2027 року*. Львів, 2023. 85 с. URL: <https://bit.ly/3B4M57f>
4. Патицька Х., Гринчишин І., Лещух І., Максименко А., Бас-Юрчишин М. *Центро-периферійні взаємодії в умовах децентралізації: регіональний і локальний вимір*: монографія. Львів:

ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України, 2021. 292 с. URL: <https://ird.gov.ua/irdp/p20210004.pdf>

5. Освіта. *Статистика Львівщини*: сайт. 2024. URL: <https://stat.loda.gov.ua/profile/?category=osvita>

6. Освітні індикатори національного та місцевого рівнів. *Міністерство освіти і науки України*: сайт. 2024. URL: <https://bit.ly/49OIJ5L>

7. Бондаренко О. С., Миргород-Карпова В. В. Поняття, види та особливості надання освітніх послуг в умовах воєнного стану. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія Економічна. Серія Юридична*: зб. наук. пр. 2023. Вип. 36. С. 196-201. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7770023>

References

1. Glaeser, E., Kourtit, K., & Nijkamp, P. (Eds.) (2020). *Urban Empires. Cities as Global Rulers in the New Urban World*. New York: Routledge. DOI: <https://doi.org/10.4324/9780429469978>

2. Lastra-Anadón, C. X. (2018). *Agglomeration and inequality in educational outcomes: evidence from the United States*. Retrieved from <https://bit.ly/3BgWf4r>

3. *Stratehiya rozvytku L'vivs'koyi ahlomeratsiyi na period do 2027 roku. [Development strategy of the Lviv agglomeration for the period until 2027]* (2023). Lviv. Retrieved from <https://bit.ly/3B4M57f> [in Ukrainian].

4. Patytska, Kh., Hrinchyshyn, I., Leshchukh, I., Maksymenko, A., & Bas-Yurchyshyn, M. (2021). *Tsentro-peryferiyini vzayemodiyi v umovakh detsentralizatsiyi: rehional'nyy i lokal'nyy vymir [Center-periphery interactions in conditions of decentralization: regional and local dimension]*. Lviv: Dolishnyi Institute of Regional Research of NAS of Ukraine. Retrieved from <https://ird.gov.ua/irdp/p20210004.pdf> [in Ukrainian].

5. Osvita [Education] (2024). *Statistics of Lviv Region: Website*. Retrieved from <https://stat.loda.gov.ua/profile/?category=osvita> [in Ukrainian].

6. Osvitni indykatory natsional'noho ta mistsevoho rivniv [Educational indicators of national and local levels] (2024). *Ministry of Education and Science of Ukraine: Website*. Retrieved from <https://bit.ly/49OIJ5L> [in Ukrainian].

7. Bondarenko, O. S., & Myrhorod-Karpova, V. V. (2023). *Ponyattya, vydy ta osoblyvosti nadannya osvitnikh posluh v umovakh voyennoho stanu. [Concepts, types and features of providing educational services under martial law. In Naukovi zapysky L'vivs'koho universytetu biznesu ta prava. Seriya Ekonomichna. Seriya Yurydychna [Scientific notes of the Lviv University of Business and Law. Economic series. Legal series]: Vol. 36 (pp. 196-201). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7770023> [in Ukrainian].*

Надійшло 23.08.2024 р.